

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ТАРИХ ФАКУЛЬТЕТІ**

АРХЕОЛОГИЯ, ЭТНОЛОГИЯ ЖӘНЕ МУЗЕОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

**7M02219 – Археология білім беру бағдарламасының
«Археологиядағы пәнаралық зерттеулер» пәні бойынша емтихан
тапсырмаларының әдістемелік нұсқаулығы мен бағдарламасы**

Алматы 2023 ж.

Құрастырушы: Археология, этнология және музеология кафедрасының профессоры, т.ғ.д. Байгунаков Д.С.

«Археологиядағы пәнаралық зерттеулер» пәнінен қорытынды емтиханға арналған бағдарлама мен нұсқаулар археология, этнология және музеология кафедрасының отырысында қаралды және мақұлданды.

20_____жылғы «_____»_____ N_____хаттама

Кіріспе

Жаттығулардың нәтижесі бойынша 15 аптаның соңында қорытынды жазбаша емтихан жүргізіледі. Емтихан тапсырған кезде қойылған сұрақтарға толық жауап беру және практикалық тапсырмаларды шешу қажет.

Тапсырмалар дайындалатын тақырыптар:

1. Археология ғылымының қазіргі ахуалы. Жаратылыстану әдістерінің археологиялық зерттеулердегі рөлі..
2. Ескерткіштерді зерттеудегі геологиялық әдістер.
3. Археологиядағы дендрохронологияның әдістемелік аспектілері.
4. Ескерткіштерді зерттеудегі палинологиялық әдіс.
5. Ескерткіштерді зерттеудегі Гис технологиялар жүйесі мен спутниктік байланыс.
6. Археологиядағы биологиялық әдістер.
7. Қазіргі Археозоология: зерттеудің міндеттері мен әдістері.
8. Археоботаника зерттеу әдістері.
9. Ескерткіштерді зерттеудегі петрографиялық әдіс.
10. Палеоботаникалық деректерді талдау және түсіндіру.
11. Ескерткіштің жасын анықтаудағы радиометриялық әдістері.
12. Антропология ғылымының қалыптасуы мен зерттеу объектісі.
13. Ескерткіштерді зерттеудегі топырақтану әдісі.
14. Этноархеологиялық салыстыру әдістері.
15. Ежелгі ескерткіштерді зерттеудегі палеозоологиялық әдіс.

Емтихан кезінде студенттер мыналарды білуі керек:

1. Түрлі қауымдар тарихы мен мәдениетін арнайы дереккөздері бойынша зерделеп жатқан әлемдік археологиядағы әдіснамалық ұстанымдарды қолдану;
2. Тарихи деректемелерге жасырынған өткен қауымдар мен мәдениеттер тарихи шындығын шешуге мүмкіндік беретін әлемдік арнайы әдістерді зерттеулерінде қолдану;
3. Археологиялық ескерткіштерді мерзімдеуде және әлемдік археологиядағы этникалық сауалдарды зерттеуде заманауи теориялық және әдістемелік концепциялары интерпретация жасай алу;
4. Археологиялық ескерткіштерді зерттеуде әлемдік негізгі бағыттар мен тенденцияларды анықтай алу қабілетін арттыру;
5. Әлемдік археологиядағы жаңа және күрделі идеяларға, мәселелерге, ұстанымдар мен тенденцияларға сыни талдау жүргізу, бағалау және синтездей білу;

6. Әлемдік археологиядағы зерттеулердегі (гуманитарлық және пәнаралық білім контекстінде) заманауи теориялар, мәселелер мен ұстанымдар, жаңа тенденциялар нәтижелеріне сыни талдау жүргізе алу.

Емтиханға дайындық үшін ұсынылған оқу әдебиеті:

1. Археология: Учебник / Под редакцией академика РАН В.Л. Янина. – М., 2006.
2. Вагнер Г.А. Научные методы датирования в геологии, археологии и истории. – М., 2006.
3. Основы геоархеологии: учебное пособие / Зайков В.В., Юминов А.М., Зайкова Е.В., Таиров А.Д., под ред. профессора В.В. Масленникова. – Челябинск, 2011.
4. Клейн Л.С. Археологические источники. – СПб., 1995.
5. Клейн Л.С. Новая археология. – Донецк, 2009.
6. Мартынов А.И. Археология. – М., 1996.
7. Мартынов А.И., Шер Я.А. Методы археологического исследования. – М., 2002.
8. Фаган Б., Де Корс К. Археология. В начале. – М., 2007.
9. Байпаков К.М., Таймагамбетов Ж.К. Археология Казахстана, Алматы, 2011.
10. Мартынов А.И. Археология. М., 1996
11. Мартынов А.И. Методы археологического исследования. – М., 2023
12. Методика междисциплинарных археологических исследований // Омск: Издат. дом Наука. 2021
13. Терещенко Е.Ю., Антипин А.М., Васильев А.Л., Кварталов В.К., Мандрыкина А.В., Монахов С.Ю., Хмеленин Д.Н., Чернобахтова Е.В., Алексеева О.А., Яцишина Е.Б. Методология разномасштабных исследований керамических артефактов – Вестник «История керамики». – Вып. 2. – М.: ИА РАН. 2020. – С. 162-184.
14. Щапова Ю.Л. Естественнонаучные методы в археологии. – М: МГУ, 1988. – 151с.
15. Щапова Ю.Л. Введение в вещеведение. Естественнонаучный подход к изучению древних вещей. Уч.пос. – М. 2000.